

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

BRNO 1975

weiteren Hütte aus der römischen Kaiserzeit erschienen, ungefähr 110m nordöstlich von einem ähnlichen Objekt entfernt, das auf dem Fundort im Jahre 1972 festgestellt wurde /cf. Lit./ . Der Grundriss des einräumigen Wohnhauses mit dem Fussboden 80cm unter der heutigen Oberfläche hatte die Form eines unregelmässigen Viereckes mit abgerundeten Ecken im Ausmasse von 140 x 295cm, mit der längeren Achse ungefähr in O-W Richtung orientiert. Auf dem Umfang waren nach dem üblichen sechseckigen Schema sechs Pfostengruben eingetieft. In der erdigen Ausfüllung fand man ausser Tierknochen, Lehmewurfstücken und einem kleinen Röhren aus Bronzeblech, Scherben der germanischen und seltener auch der provincial-römischen Keramik, wonach man diese zweite Hütte aus Rajhrad ähnlich wie ihr früher abgedecktes Gegenstück in das 2. Jahrhundert datieren kann.

SÍDLIŠTNÍ NÁLEZY Z NEOLITU, DOBY BRONZOVÉ, LATÉNSKÉ, ŘÍMSKÉ, SLOVANSKÉ A STŘEDOVĚKU V LULČI

/ okr. Vyškov /

Ivan Peškař, AÚ ČSAV Brno

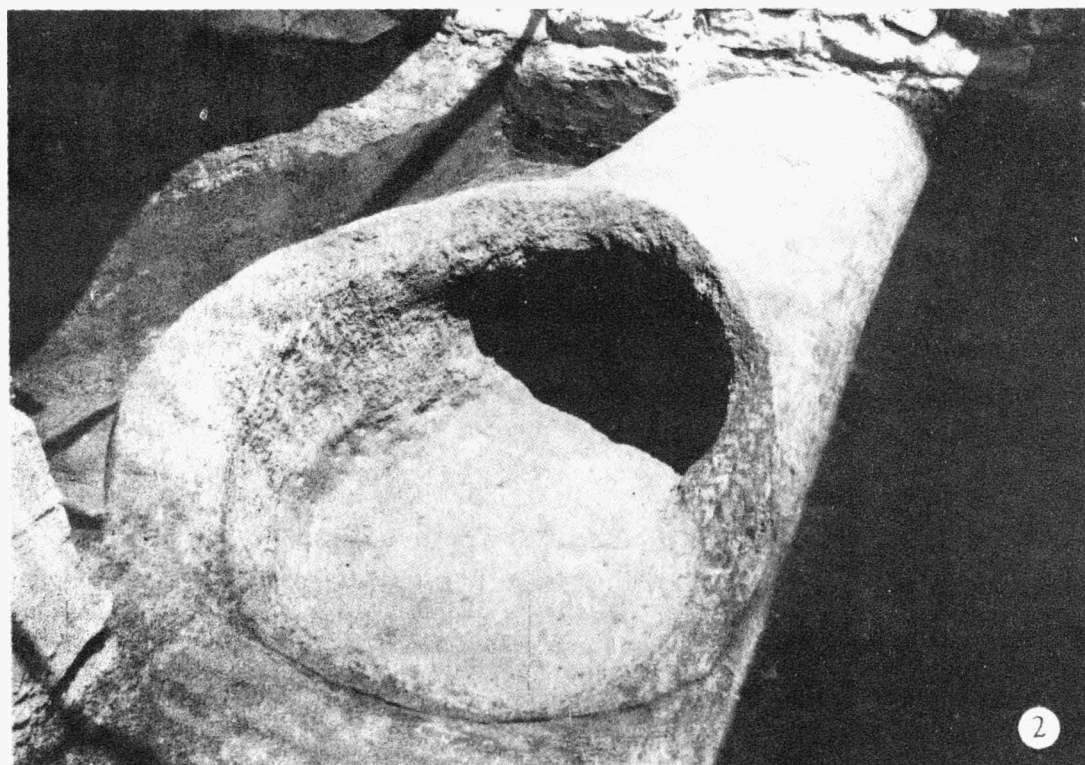
/ Tab. 28 /

S rekonstrukcí domu č. 82 v Lulči byly spojeny také větší terénní úpravy dvora a jeho okolí. Při těchto pracích se nacházely četné pravěké předměty, které majitel usedlosti ing. A. Adamec pečlivě shromažďoval a když při výkopu zeminy v místě budovaného zahlobcného skleníku, přiléhajícího k podsklepí domu, narazil na větší blok mazanovitě propálené hlíny, zavolal k prohlídce naleziště pracovníky Archeologického ústavu v Brně, kterým pak předal celý soubor postupně zachraňovaného materiálu. Kolekce obsahuje střepy volutové, vypíchané a moravské malované keramiky, jejíž některé ukázky nesou kromě ryté výzdoby i stopy červené a žluté barvy, neolitickou štípanou industrii z rohovců a obsidiánu, hlazené kamenné nástroje - kopytovitý klínek a plochou sekerku, nálezy z doby bronzové, mezi nimiž jsou nejvýraznější střepy nádob velatické kultury, a konečně zlomky keramiky z laténského, římského, slovanského mladohradištního a středověkého období.

Pozoruhodným objevem je hrnčířská pec, kterou bohužel nebylo možno prozkoumat v úplnosti, neboť z celého zařízení, vydlabaného v černohnědé kompaktní vrstvě humusovité hlíny, byla odkryta jen asi polovina, tvořená pozůstatky výkopem téměř úplně zničené vypalovací komory a vcelku nepoškozeným, ve směru SV - JZ orientovaným výtopným kanálem, přerušeným však po 170 cm délky z kamenů vyzděnou stěnou skleníku. Z vypalovací, asi 130 cm široké komory se zachoval mísovitě zahlobený spodek s rovným dnem o průměru 110 cm a severozápadní, v jednom místě až 70 cm vysoký segment 10 - 12 cm silný, do oranžově načervenalého odstínu vypálené stěny, uzavírající prostor vakovitého tvaru, jehož kopulovitě zaklenutí si stačil ing. Adamec před rozkopáním ještě povšimnout. Zbytky roštu se nepodařilo zjistit. Na severovýchodní straně ústil do spodku vypalovací komory výtopný kanál s bochníkovitě profilovaným otvorem o rozměrech 50 x 80 cm, lemovaný cihlově zbarvenou, do hloubky asi 10 cm vypálenou stěnou. Jeho ploché dno, nízkým prahovitým schůdkem odsazené od dna komory, bylo 165 cm hluboko pod dnešní, stavebními pracemi pozměněnou úroveň dvora. Tunelovitá dutina kanálu byla vyplněna okrově oranžovou, popelovitě syčkou jemnou vrstvou s drobnými hrudkami mazance a kousky dřevěných uhlíků, ve které byly nalezeny kromě několika atypických keramických úlomků i dva střepy s nehtovými vrypy, z nichž jeden přímo doplňuje stejné zdobenou okrajovou část esovitě profilovaného hrnce, jehož dva zlomky vybral ing. Adamec z pecní komory. Tyto nálezy, stejně jako konstrukce pece, naznačující podobnost s analogickými hrnčířskými zařízeními z Jiřikovíc na Moravě /cf. K. Ludikovský, 1960, 66-67, tab. XVII/ a z Beluše na Slovensku /cf. K. Pieta, 1974, 89, obr. 1/, umožňující zařazení lulečského objektu do starší doby římské, s největší pravděpodobností do 2. století.

K. Ludikovský, 1960, Výzkum v Jiřikovících u Brna, SbAÚ ČSAV Brno I, 66-70, tab. XVII.
K. Pieta, 1974, Sídliště z doby římské v Beluši, S1A XXII, 89-106.

Siedlungsfunde aus dem Neolithikum, der Bronze-, Latène-, der römischen Kaiserzeit, dem slawischen Zeitabschnitt und aus dem Mittelalter in Luleč /Bez. Vyškov/. Bei Terrainherrichtungen im Hofe des Hauses Nr. 82 in Luleč wurden aus den durchgrabenen Kulturschichten Scherben der Voluten-, der Stichband- und der mährischen bemalten Keramik, neolithische gespaltene Industrie aus Hornstein und Obsidian, geglättete Steingeräte, Funde aus der Bronzezeit, unter denen am markantesten Gefäßscherben der Velaticer Kultur sind, und ferner Keramikbruchstücke aus dem latène-, kaiserzeitlichen, slawischen und mittelalterlichen Abschnitt geborgen. Gleichzeitig gelang es einen Töpferofen abzudecken, von dem nur ungefähr die Hälfte abgedeckt werden konnte, gebildet von Überresten einer, durch die Herrichtungen beinahe völlig vernichteten Ausbrennkammer und eines fast unbeschädigten Heizkanales, allerdings durch eine neuzeitliche Mauer unterbrochen. Die Funde der typischen Keramikscherben aus der Ausfüllung, gleichfalls wie die Ofendestruktion, die eine Ähnlichkeit mit analogischen Töpfereieinrichtungen aus Mähren /cf. K. Ludikovský, 1960/ und aus der Slowakei /cf. K. Pieta, 1974/ andeutet, ermöglichen die Einreihung des Objektes in die ältere römische Kaiserzeit, höchstwahrscheinlich in das 2. Jahrhundert.

Tab. 28

Luleč /okr. Vyškov / . Sídliště z doby římské. Zbytek hrnčířské pece. - Kaiserzeitliche Siedlung. Rest eines Töpferofens.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík

Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhovský

Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská

Na titulním listě : stříbrná spona z doby stěhování národů ze Šakvic

Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně

Evidenční číslo : ÚVTEI-73332

Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné